

РЕШЕНИЕ

№ 229

гр. Сливен, 18.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СЛИВЕН, ВТОРИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Мария Ян. Блецова Калцова

Членове: Стефка Т. М. Маринова
Гергана Огн. Симеонова

при участието на секретаря Радост Д. Гърдева
като разгледа докладваното от Мария Ян. Блецова Калцова Въззивно гражданско дело № 20232200500163 по описа за 2023 година

Производството е въззивно и намира правното си основание в чл. 258 и сл. от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на ст. юриск.С., пълномощник на ГД ИН - София, със седалище гр. София, бул. „Ген. Столетов“ №21 против решение № 14/11.01.2023 г. по гр.д. № 397/2022г. на Сливенския районен съд, с което въззивникът е бил осъден да заплати на Г. Д. В., ЕГН *****, гр. Н. З., ул. „П. Е.“ № **, ап. **, сумата 5010.00 лв. представляваща брутно обезщетение за неизползван допълнителен платен годишен отпуск за положен извънреден труд над 50 часа на тримесечие /общо в размер на 907.45 часа/ за периода от 01.02.2003 г. до 30.06.2014 г. ведно със законната лихва считано от датата на депозиране на исковата молба 04.02.2022 г., до окончателното изплащане, както и сумата от 1600.00 лв. разноски по делото.

Въззивникът е бил осъден да заплати в полза на съдебната власт държавна такса в размер на 200,40 лв. и разноски за вещо лице в размер на

350.00 лв.

Решението е обжалвано като неправилно и незаконосъобразно. Незаконосъобразно съдът не бил уважил възражението за недопустимост на иска за периода от 01.01.2003 г. до 01.06.2009 г., поради изтекла три годишна погасителна давност, а освен това не бил съобразил установената трайна практика относно начина на изчисляване на извънредния труд, а именно без да бъдат преизчислявани с коефициент нощните часове в дневни. Съдът не се бил съобразил и с представените в заповеди за работно време, а кредитирал единствено свидетелските показания, въпреки че те им противоречали. За периода от 01.01.2003 г. до 01.06.2003 г. въззивникът не бил пасивно легитимиран ответник. Според Закона за изпълнение на наказанията в сила от 01.06.2009 г. ГД Изпълнение на наказанията е административно звено в Министерство на правосъдието, а Затворите са били териториални звена на ГД Изпълнение на наказанията, според чл. 19 ал.3 от отменения Закон за изпълнение на наказанията. Неправилно съдът бил възприел изцяло свидетелските показания, а игнорирал писмените доказателства по отношение на въпроса колко е била продължителността на работното време на ищеца. Не можело като работи в Ареста в гр. Сливен, предвид малкия му размер, да му е необходим цял час за приемане и издаване на работата. Максимум били необходими 15 минути. На следващо място е посочено, че правото на допълнителен отпуск било отменено, считано от 01.07.2014 г. с приемането на нов ЗМВР от тази дата били изминали повече от три години и тъй като правото за компенсиране не е било упражнено от работника, то същото било погасено. Страната посочва, че според практика от 2010 -2017 г. на окръжните съдилища правото на служителят да иска обезщетение за допълнителен отпуск за положен извънреден труд над 50 часа за тримесечие е срочно и следва по аналогия да се упражнява в три години от датата, на която е станало изискуемо. На следващо място е посочено, че съдът неправилно е кредитирал съдебно икономическата експертиза, изготвена на база на свидетелски показания, тъй като свидетелите били заинтересовани лица. Въззивната страна обжалва постановеното решение в частта на разноските, като посочва, че адвокатският хонорар в размер на 1600.00 лв. е прекомерен. Счита, че същият следва да бъде намален до 590.00 лв., съгласно правилата на чл. 7 ал.2 т.2 от Наредба № 1/2004 г. действаща към момента на образуване на делото. Моли се да се отмени обжалваното решение, моли да

се преизчислят разносните за първа инстанция. Моли да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение за въззивна инстанция.

Страната не е направила нови доказателствени искания.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК е депозиран отговор на въззивната жалба от адв. П., пълномощник на Г. Д. В., с който жалбата е оспорена като неоснователна. Въззиваемата страна счита, че обжалваното решение е правилно и законосъобразно. Възражението за липса на процесуална легитимация на ответника била неоснователно. Затворът в Сливен бил териториално поделение на ГД ИН, която била специализирана администрация, обособена като самостоятелно юридическо лице с влизане в сила на ЗИНЗС от 01.06.2009 г., но към министъра на правосъдието. ГДИН бил част от администрацията на министъра на правосъдието, на която е призната самостоятелна правоспособност и дееспособност, като юридическо лице.Още преди да бъде обявено за юридическо лице ГДИН е била административно звено, структурно и функционално подчинено на министъра на правосъдието. ГДИН не е бил създаден като нова независима структура, извън Министерство на правосъдието, а продължава да е функционална част от същото. Разликата след 01.06.2009 г. се състои в това, че притежава материална и процесуална легитимация. По отношение на трудово-правните отношения ГДИН има качеството на нов работодател по смисъла на чл. 13 ал.1 т. 7 от КТ, съгласно която трудовото правоотношение се запазва при промяна на работодателя различно в посочените хипотези чрез които и при преотстъпване или прехвърляне на дейност, включително при прехвърляне на материални активи, какъвто бил настоящият случай. Страната посочва, че съгласно разпоредбата на чл. 87а от ЗДС при преобразуване на администрация, при преминаване на дейност от една администрация в друга, както и при преминаване на дейност от закрыта администрация в друга служебното правоотношение с държавния служител не се прекратява. Сочи се, че в този смисъл има постановени няколко тълкувателни решения на ВКС. По отношение на правото за обезщетение страната изразява становище, че то е възникнало едва при прекратяване на трудовото правоотношение на ищеца през 2020 г., поради което същото не било погасено по давност. Страната изразява становище, че правилно и законосъобразно, при липсата на писмени доказателства за периода от 2003 г. до 2007 г. за броя и вида на смените на ищеца, а именно графици, съдът е допуснал събиране на гласни доказателства

и затова е изслушал свидетели по делото. Тези показания са били взети предвид при постановяване на съдебното решение, в частност при изготвяне на съдебно-икономическата експертиза по делото. По отношение преобразуването на часовете нощен труд с коефициент към дневен труд страната е посочила, че тя самата и съдът се е съобразил с установеното тълкувателно решение № 1/2023 г. по ТД № 1/2020 г. на ОСГК на ВКС. Въззиваемата страна посочва, че ако съдът не разполага с достатъчно данни по отношение размера на обезщетението, то моли да бъде допуснат допълнителен разпит на вещо лице или да се допусне допълнителна икономическа експертиза. По отношение размера на присъдените разноски страната посочва, че настоящото дело се отличава с фактическа и правна сложност. За обосноваването му са използвани аргументи от различни правни отрасли, делото е разгледано в няколко съдебни заседания, ищцовата страна е била много ангажирана по отношение на попълване на делото с доказателства, поради което не са налице основания за намаляване на присъденото адвокатско възнаграждение.

Моли се обжалваното решение да бъде потвърдено. Претендират се деловодни разноски. Страната няма нови доказателствени и процесуални искания.

На 30.03.2023 г. е депозирана частна жалба против определение № 859/15.03.2023 г., с което е отхвърлена молбата на ГДИН за изменение на решение № 14/11.01.2023 г. по гр.д. № 397/2022 г. на СлРС, в частта на разноските. Страната намира, че присъдените разноски са значително завишени, тъй като делото било с ниска степен на фактическа и правна сложност. При материален интерес от 5010.00 лв. минималният размер на адвокатското възнаграждение към датата на образуване на делото 04.02.2022г. бил в размер на 440.00лв. Присъденият размер от 1600.00 лв. бил над три пъти и половина по-висок. Моли се обжалваното определение да бъде отменено и да се постанови друго, с което да се намали минималния размер на присъдените разноски.

Обжалваното решение е било съобщено на въззивната страна на 19.01.2023 г. и в рамките на законоустановения двуседмичен срок – на 01.02.2023г. е била депозирана въззивната жалба.

В с.з. въззивната страна редовно призована не се представлява. В

писмено становище процесуалният и представител заявява , че поддържа въззивната жалба и моли същата да бъде уважена. Претендира разноски.

В с.з. въззиваемата страна не се явява. Представлява се от процесуален представител по пълномощие - адв.П., който заявява, че оспорва въззивната жалба, както и депозираната частна жалба, поддържа депозирания отговор по въззивната жалба, моли да се потвърди обжалваното решение и да бъдат присъдени разноски.

Пред настоящата инстанция се събраха допълнителни доказателства. По делото беше изслушано ВЛ Р. М. и съдът прие представеното от нея експертно заключение. От заключението на ВЛ се установи, че въззиваемият е полагал труд на 8, 12 и 24 часови смени, като работното му време се е изчислявало сумирано за отчетен период, който е бил тримесечен. Когато сумираните часове по тримесечия са надвишавали нормата на работното време е начислен извънреден труд. Според ВЛ извънредният труд за периода от 01.01.2003г. – 30.06.2014г., плюс 60 минути за всяка смяна, без преобразуване на нощни часове в дневни е общо 2019.50 часа. Индивидуалната му норма е била 18000 часа, той е отработил 20019.50 часа, т.е. извънредният труд е бил 2019.50 часа. ВЛ е посочило, че дължимото парично обезщетение при 2019.50ч. извънреден труд е 4548.60 лв. (изчислено според правилата на чл.224, ал.2 във вр. с чл.177 от КТ).

Установената и възприета от РС – Сливен фактическа обстановка изцяло кореспондира с представените по делото доказателства. Тя е изчерпателно и подробно описана в първоинстанционното решение, поради което на основание чл.272 от ГПК настоящият съд изцяло я възприема и с оглед процесуална икономия препраща към него.

От приетото за установено от фактическа страна, съдът направи следните правни изводи:

Въззивната жалба е процесуално допустима като подадена в срок и от надлежна страна, имаща правен интерес от обжалване на валиден съдебен акт.

Разгледана по същество тя е частично основателна.

На първо място следва да се отбележи, че настоящият съдебен акт е съобразен със задължителната съдебна практика на ВКС постановена

след датата на постановяване на обжалваното решение и обективизирана в Тълкувателно решение № 1 от 15.03.2023 г. на ВКС по т. д. № 1/2020 г., ОСГК, според което при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на Министерство на вътрешните работи не са приложими разпоредбите на [Кодекса на труда](#) и на [Наредбата за структурата и организацията на работната заплата](#) /в частност разпоредбата на [чл. 9, ал. 2 от същата наредба](#)/ и следва да се прилагат разпоредбите на специалния [Закон за Министерството на вътрешните работи](#) и на издадените въз основа на него подзаконови нормативни актове, т.е. нощният труд не се преизчислява с коефициент 0.143 според правилото на [чл. 9, ал. 2 НСОПЗ](#).

Пред РС са били предявени иски с правно основание чл.229, ал.1, т. 9 във вр. с чл.212, ал.5, т.2, предложение второ от ЗМВР от 1997г.(отм.) и по чл.212, ал.1, т.5 във вр. с чл.212, ал.5, т.2, предложение второ от ЗМВР от 2006г.(отм.). Ищецът е претендирал ответникът да бъде осъден да му заплати сумата от 5500.00лв., представляваща обезщетение за неползван по 12 дни допълнителен платен годишен отпуск, за положен извънреден труд – над 50 часа за тримесечията в периода 01.01.2003г. – 30.06.2014г. Ищецът е претендирал и заплащането на законна лихва върху главницата от датата на депозиране на исковата молба до окончателното изплащане на задължението.

Безспорно установено е по делото, че ищецът/въззиваем е работел в ответното/въззивно ЮЛ по служебно правоотношение като държавен служител в периода от 01.01.2003г., до 18.08.2020г., когато е напуснал (исквата молба е депозирана на 04.02.2022г.).

Съдът намира възраженията за липса на процесуална легитимация у ответника за несъстоятелни. Макар ГДИН да е създаден като отделно юридическо лице в един по – късен момент от възникването на трудовото правоотношение на въззиваемия, следва да намери приложение разпоредбата на чл.87а от Закона за държавния служител, според която при преминаване на дейност от закрыта администрация в друга, служебните отношения с държавните служители на се прекратяват.

На следващо място следва да се посочи, че твърденията за изтекла погасителна давност са неоснователни. Законът не допуска непарично право да се компенсира с парично вземане, докато съществува служебно

правоотношение. От друга страна държавният служител не може да упражни едностранно правото си на отпуск (основен/допълнителен). Винаги е необходимо да е налице и насрещно волеизявление от работодателя за разрешаването му. Ето защо давност не тече за държавния служител, докато настъпи моментът на прекратяване на правоотношението. След прекратяване на служебното правоотношение започва да тече давностен срок и се прилага 3-годишният такъв по чл. 358, ал. 1, т. 3 от КТ.

Съдът намира оплакванията за неправилно съобразяване на постановеното решение със събраните по делото свидетелски показания за неоснователно. Съдът е съобразил писмените доказателства – доколкото такива са съществували, но правилно е взел предвид свидетелските показания, в случаите, когато липсват съответните писмени данни-графици. Съдът не намира, че свидетелските показания изхождат от заинтересовани лица. Напротив, свидетелите не се намират в особени отношения със страните, а са възприемали лично правнорелевантните факти и са ги предали на съда.

От показанията на разпитаните свидетели се установява категорично, че времето за инструктаж, приемане, сдаване и освобождаване от наряд/дежурство е било по 60 минути всеки път.

Въпросът дали при дежурства или други случаи, когато работникът или служителят е на разположение на работодателя, без да полага фактически труд през цялото време, трябва да се считат изцяло за работно време е бил предмет на разглеждане в редица решения на Съда на Европейския съюз /СЕС/, с които се дава тълкуване, че разграничителният критерий е дали по време на дежурството работникът или служителят е длъжен да бъде на разположение на място, определено от работодателя, тоест, когато работникът или служителят е длъжен да присъства физически на място, определено от работодателя, цялото дежурство се счита за работно време, а когато изпълнява задълженията си на повикване, работното време е само времето, през което действително е положен труд. Неактивната част от дежурствата /време за спане, почивка, храна, физиологични нужди/ също представлява работно време, ако работникът или служителят присъства физически на място, определено от работодателя.

От всичко изложено, съдът намира че е безспорно установено

наличието на служебно правоотношение между страните, за процесния период. В този период ищецът/въззиваем е полагал труд на 8, 12 и 24 смени, като мястото му на работа е било в Ареста в гр.Н. З. и в Ареста в гр.Сливен.

От приетото по делото и неоспорено заключение на ВЛ М. се установи, че индивидуалната норма на труд на ищеца за процесния период е била 18000 часа, той е отработил 20019.50часа, т.е. изработил е извънреден труд в размер на 2019.50часа. Дължимото парично обезщетение при 2019.50ч. извънреден труд е 4548.60лв. (изчислено според правилата на чл.224, ал.2 във вр. с чл.177 от КТ). При изготвяне на настоящето заключение, ВЛ не е преобразувало нощния труд положен от ищеца в дневен.

Съдът намира, че неправилно първоинстанционният съд при постановяване на решението си е възприел вариант от СИЕ, според който положеният нощен труд следва да се преобразува с определен коефициент (предвид практиката на ВКС). По този начин дължимото обезщетение е определено в размер на 5010.00лв. Същото следва да бъде намалено до 4548.60лв.

По отношение възраженията на въззивника за завишен размер на присъденото адвокатско възнаграждение за първа инстанция на ищеца/въззиваем, съдът намира същото за неоснователно. На първо място съдът намира, че в случая не може да се говори за дело с ниска степен на правна и фактическа сложност. По процесната материя, в хода на делото дори е било постановено тълкувателно решение на ВКС, което показва, че казусът не е бил лесен и бързо разрешим. За това е показателно също, че се е наложило спорът да се разгледа в пет съдебни заседания и при изготвянето на няколко експертизи. Процесуалното представителство на ищеца е осъществено в пълнота, с активното участие на упълномощения адвокат. Неверни са твърденията на въззивника, че дължимото адвокатско възнаграждение е в размер на 440.00лв., а е присъдено такова в троен размер – 1600.00лв. Исковата претенция е била за 5100.00лв. Минималното адвокатско възнаграждение се определя към момента на подписване на договора за правна помощ – 20.01.2022г. Според чл.7, ал.2, т.3 от Наредба № 1/2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, при предявен иск от 5000.00лв. до 10000.00лв. се дължи адвокатско

възнаграждение в размер на 580.00лв. + 5% за горницата над 5000.00лв., което в случая е 585.00лв. Съдът по – горе обясни защо счита, че не следва да намаля адвокатското възнаграждение. Съгласно разпоредбата на чл.7, ал.9 от Наредба № 1/2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения при защита по дело с повече от две съдебни заседания за всяко следващо заседание се заплаща допълнително по 100.00лв./ДПП 23.10.2022г. и по 250.00лв. ДПП/13.11.2022г. и 09.12.2022г. Така дължимото адвокатско възнаграждение е в размер на 1600.00лв. за първа инстанция. Предвид изменението на първоначално постановеното решение, следва да се измени и присъденото адвокатско възнаграждение. То е дължимо само до сумата на 1424.00лв., а над тази до пълния присъден размер от 1600.00лв. решението следва да се отмени.

На ответната страна следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение за първа инстанция съобразно уважената част от иска в размер на 11.00лв. за първа инстанция – съобразно отхвърлената част от иска при евентуално дължимо възнаграждение за юрисконсулт в размер на 100.00лв.

За въззивната инстанция, съдът намира, че адвокатското възнаграждение на въззиваемата страна следва да се определи като съдът вземе предвид частичното уважаване на иска. При искова претенция от 5100.00лв., на страната са присъдени 4548.60лв. По този начин исковата и претенция е уважена на 89%, което отнесено към претендираното възнаграждение за въззивна инстанция е в размер на 890.00лв. (претендирани са 1000.00лв.). Сумата от 890.00лв. е почти в минималния размер определяем по реда на чл.7, ал.2, т.2 от Наредба № 1/2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения (850.00лв.), поради което заплатеното адвокатско възнаграждение не следва да бъде допълнително редуцирано.

На ответната страна следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение за въззивна инстанция съобразно уважената част от иска в размер на 11.00лв., както и заплатена държавна такса в размер на 11.00лв.

Въззивникът ГД „Изпълнение на наказанията“, със седалище гр. София, бул. „Ген. Столетов“ № 21 следва да бъде осъден да заплати допълнително възнаграждение за вещо лице в размер на 100.00лв.

Постановеното решение следва да бъде изменено в частта на

присъдената в полза на Районен съд – Сливен държавна такса като същата бъде редуцирана от 200.40лв. на 178.36лв.

По тези съображения, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение №14/11.01.2023 г. по гр.д. № 397/2022г. по описа на РС- Сливен, в частта с която

Главна дирекция „Изпълнение на наказанията” при Министерство на правосъдието, със седалище и адрес гр.София, бул.”Ген.Н.Столетов” №21 е била осъдена да заплати на Г. Д. В. с ЕГН[1]***** от гр.Н. З., ул.“П. Е.” №**, ет.*, ап.**

- сумата от 5010.00 /пет хиляди и десет/ лева, представляваща брутно обезщетение за неизползван допълнителен платен годишен отпуск за положен извънреден труд над 50 часа на тримесечие за периода от 01.01.2003г. до 30.06.2014г., ведно със законната лихва върху нея, считано от 04.02.2022г. до окончателното изплащане за сумата над 4548.60 (четири хиляди петстотин четиридесет и осем лева и шестдесет стотинки) лева до пълния претендиран размер от 5010.00лв.
- сумата 1600.00 /хиляда и шестстотин/ лева, представляваща разноски за заплатено адвокатско възнаграждение за сумата над 1424.00 (хиляда четиристотин двадесет и четири) лева.

Главна дирекция „Изпълнение на наказанията” при Министерство на правосъдието, със седалище и адрес гр.София, бул.”Ген.Н.Столетов” №21 е била осъдена да заплати в полза на съдебната власт по сметка на Районен съд- Сливен държавна такса в размер на 200.40 лева /двеста лева и 40 стотинки/ за сумата над 178.36 (сто седемдесет и осем лева и тридесет и шест

стотинки)лева.

Вместо това постанови :

ОТХВЪРЛЯ предявения от Г. Д. В. с ЕГН[1]***** от гр.Н. З., ул.“П. Е.“ №**, ет.*, ап.** против Главна дирекция „Изпълнение на наказанията” при Министерство на правосъдието, със седалище и адрес гр.София, бул.”Ген.Н.Столетов” №21 иск за заплащане на брутно обезщетение за неизползван допълнителен платен годишен отпуск за положен извънреден труд над 50 часа на тримесечие за периода от 01.01.2003г. до 30.06.2014г. за сумата над 4548.60 лв. до пълния претендиран размер от 5100.00лв. като недоказан.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Изпълнение на наказанията” при Министерство на правосъдието, със седалище и адрес гр.София, бул.”Ген.Н.Столетов” №21 да заплати на Г. Д. В. с ЕГН[1]***** от гр.Н. З., ул.“П. Е.“ №**, ет.*, ап.** адвокатско възнаграждение за въззивна инстанция в размер на 890.00 (осемстотин и деветдесет) лева.

ОСЪЖДА Г. Д. В. с ЕГН[1]***** от гр.Н. З., ул.“П. Е.“ №**, ет.*, ап.** да заплати на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията” при Министерство на правосъдието, със седалище и адрес гр.София, бул.”Ген.Н.Столетов” №21 деловодни разноси за първа инстанция - юрисконсултско възнаграждение, в размер на 11.00 (единадесет) лева.

ОСЪЖДА Г. Д. В. с ЕГН[1]***** от гр.Н. З., ул.“П. Е.“ №**, ет.*, ап.** да заплати на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията” при Министерство на правосъдието, със седалище и адрес гр.София, бул.”Ген.Н.Столетов” №21 деловодни разноси за въззивна инстанция в размер на 11.00 (единадесет) лева - юрисконсултско възнаграждение и 11.00 (единадесет) лева заплатена държавна такса.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Изпълнение на наказанията” при Министерство на правосъдието, със седалище и адрес гр.София, бул.”Ген.Н.Столетов” №21 да заплати в полза на съдебната власт по сметка на Окръжен съд – Сливен сумата от 100.00 (сто) лева възнаграждение за вещо лице.

Решението подлежи на обжалване в едномесечен срок от съобщаването му на страните пред ВКС на Република България.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____